

CHESTIONAR VI. REGIMUL ALIMENTAR

*elaborat de Valentina IAROVoi, cercetător științific,
Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală*

Date despre informator:

- 1. Numele, prenumele informatorului**
- 2. Comuna, satul, raionul**
- 3. Anul nașterii**
- 4. Studii**
- 5. Ocupația principală în trecut (în prezent)**

NOTĂ: Stimați participanți la inventarierea cunoștințelor despre alimentație. Vă rugăm să descrieți detaliat metodele de păstrare a produselor alimentare, tehnologia preparării bucatelor, descrierea rețetelor, descrierea obiectelor de uz casnic, uneltelor casnice de prelucrare a produselor, descrierea obiceiurilor, ritualurilor, legendelor, credințelor. Este foarte important să păstrați denumirile locale, să arătați tradițiile de altă dată și cum s-au păstrat ele până în prezent.

1. Cine pregătea mâncarea în familia dvs.?
2. Dar acum?
3. De la ce vârstă fetele ajutau la pregătirea bucatelor?
4. De la ce vârstă fetele încep singure să pregătească mâncarea?
5. De câte ori mânca omul pe zi (vara, iarna, primăvara) în trecut și în prezent?
6. Cum se numeau aceste momente (mâncarea de dimineață – dejunul, mâncarea la amiază – prânzul, chindii – cina sau masa de seară?
7. Numiți felurile de bucate ce se consumau de obicei dimineața, la prânz, la cină, la chindii?
8. În ce loc mâncau iarna, vara?
9. Descrieți felurile de bucate pregătite în zilele obișnuite.
10. Descrieți felurile de bucate consumate în zilele de post.
11. Ce bucate erau consumate în zilele de sărbătoare?
12. Ce mâncau primăvara, după ce terminau produsele alimentare din anul precedent?
13. Descrieți meniul unei familii pe o zi, pe o săptămână.
14. Care era mâncarea copiilor? Se deosebea de-a celorlalți?
15. Se pregătea mâncare aparte pentru bătrâni sau nu?
16. Ce mâncare își lua familia la lucru la deal primăvara, vara, toamna?
17. Prin ce se deosebeau bucatele din zilele de cășlegi de cele din zilele de post?
18. Ce deosebiri sunt în prezent?
19. Prin ce se deosebea mâncarea celor înstăriți de a celor săraci?
20. În prezent există această deosebire în satul dvs.?
21. Ce bucate noi au apărut în meniul cotidian al satului?
22. Cum au apărut ele?

23. Descrieți bucatele care reprezintă localitatea dumneavoastră. Aveți anumite bucate, ce nu se mai fac în alte localități? Dați rețeta lor.

Norme de comportare în timpul mesei

1. Ce datină respectau înainte de-a începe a mânca?
2. Cine se așeza primul la masă?
3. La masa de toate zilele, unde ședea tata, unde ședeau copiii?
4. Dar bunicii?
5. Cine servea la masă?
6. Unde se așeza, dacă se așeza, în timpul mesei mama?
7. Dar oaspeții intrați în timp ce familia mânca?
8. Avea fiecare farfuria sa ori mâncau din farfurie comună?
9. Care sunt deosebirile la masă astăzi?
10. Ce reguli se respectau în timpul mesei?
11. Prin ce se deosebeau normele de comportare la masa de fiecare zi față de cele de la masa de sărbătoare sau de ritual?
12. Astăzi există vre-o deosebire între ele?
13. Dacă cineva termina de mâncat, avea voie să se ridice de la masă înaintea celorlalți?
14. După ce se ridicau de la masă spuneau aceeași rugăciune ca la începutul ei?

Credințe, superstiții

1. Înainte de a se începe construcția unei case ce se îngropa la temelie casei ca să le meargă bine oamenilor?
2. Când se făcea cuptorul în casă se punea ceva în zid. Ce anume și cu ce scop?
3. Ce legende, superstiții legate de obiectele de uz casnic se servesc la coptul pâinii sunt cunoscute în satul dvs.?
4. Ce credințe sunt cunoscute în s. dvs. legate de coptul pâinii? Ce interdicții sunt?
5. Ce legende, datini sunt cunoscute în sat legate de obiectele de uz casnic?
6. Ce credințe, superstiții despre masă, veselă sunt cunoscute în satul dvs.?
7. De ce se tăiau porcii anume de Ignat?
8. Cine avea voie să taie animale, păsări? Ce credințe existau în legătură cu aceasta?
9. Ce legende, credințe legate de folosirea cărnii în alimentație cunoașteți?
10. Se interzice folosirea păsărilor și animalelor vânată în alimentație?
11. Ce credințe legate de bucatele ce se dădeau de pomană existau în s. dvs.?
12. Ce credințe, legende, datini sunt legate de bucatele de la nuntă?
13. Ce credințe, superstiții legate de bucatele de Crăciun?
14. De ce se împrăștia prin casă în Ajunul Crăciunului paie?
15. De ce se spală de Paște cu ouă roșii, bani?
16. De ce în prima zi de Paște e bine să mănânci mai întâi ouă și pește proaspăt?

17. Ce credințe sunt legate de coptul păștilor, cozonacului de Paște?
18. De ce nu se dă nimic cu împrumut în ziua de Crăciun?
19. De ce se stropește plugul când iese prima dată la arat?
20. De ce se mănca *crăciunelul* sau turta din recolta de anul trecut pe locul unde trebuia să fie semănat ogorul?

*Numele, prenumele culegătorului,
funcția, instituția unde lucrează.
Data și anul culegerii informației.*